

UTFORDRENDE: Skituren over Spitsbergen vil by på mange former for utfordringer. Bildet er tatt på Osbornebreen i juni 2005, da Kim Senger var på skitur til Ny-Ålesund med en kamerat. FOTO: KIM SENGER

Kobler forskning med turisme

UNIS skal samarbeide med Spitsbergen Travel om et nytt konsept: forskningsturisme.

»Karine Nigar Aarskog

– For vår del er dette en ny aktivitet som bygger på det tilbudet vi allerede har. Det er et spennende produkt som vi skal prøve ut i år med et par grupper og se om det fungerer. Vi tror ikke det vil føre til mer trafikk, men et produkt som er bedre, sier produksjons-

sjef i Spitsbergen Travel, Geir Arne Månnum.

Samler inn data

Ideen er å knytte guidede turer opp mot pågående forskningsprosjekt, særlig i forbindelse med Det internasjonale polaråret.

– IPY har mange store programmer som inneholder små elementer. Disse kan vi presentere og gjøre tilgjengelig for folk, ved at de får være med og samle inn data som for eksempel presenteres på en webside, sier sikkerhetssjef ved UNIS, Fred Skancke Hansen.

Han sier det kan være snakk om å samle inn snøprofiler, vannprøver, ta bilde av skråningsprosesser og skred, gjøre vindmålinger og observasjoner av dyr og planter.

– For oss er det viktig å profilere forskningen og formidle det vi gjør her på UNIS. Det er også en av målsettingene til IPY, sier Skancke Hansen.

Klimaendringer

Månnum sier tilbudet ikke vil komme i gang for fullt i år, men at Spitsbergen Travel vil gjøre en evaluering på bakgrunn av tilbakemeldinger fra forskerne, guidene og turistene selv. Der som det blir en suksess, vil tilbudet bli en del av produktmassen og bli markedsført bedre neste sesong.

– Vi tror det blir spennende

å samarbeide med UNIS og få faglig input fra fagfolk som er med på turen. Det er alltid etterspørsel etter nye ting, og vi synes denne vinklingen er spennende, sier han.

Både han og Skancke Hansen mener folk er opptatt av klimaendringer og miljøforskning, og at det derfor vil bli et naturlig fokus på dette.

– Det må være områder der turistene selv aktivt kan delta. De skal ikke være passive tilhørere, men samle inn data som de kan ta med tilbake, sier Skancke Hansen.

Bruker studenter

Det nyetablerte «Polar Gateway» skal etter planen spille en stor rolle i samarbeidet. Hensikten med infosenteret i Forskningsparken er blant annet å gi informasjon om pågående forskning, også etter at IPY er over.

– Vi håper å få en egen koordinator som kan informere og organisere konseptet. Infosenteret skal brukes til briefing for turistgruppene, der de får en presentasjon av fagfeltet, oppgavene, sammenhengene og instrumentene som brukes i forskningen. Vi håper også å bruke hovedfags- og doktor-

Fem frosne på langtur

Fem studenter legger i slutten av måneden ut på en rundtur på Svalbard med ski på beina. Skituren er en del av IPY.

»Karine Nigar Aarskog

Torsdag 29. mars legger de fem studentene mellom 22 og 29 år ut på sin 1.000 kilometer lange skiekspedisjon. Ferden går fra Longyearbyen til Sørkapp via Hornsund, opp til «Vagabond» på østkysten, videre til Austfjordnes og Verlegenuken og tilbake til Longyearbyen via Fredheim.

– Vi håper å bruke mellom ti og tolv uker og være tilbake i begynnelsen eller midten av juni, sier Ulli Neumann som er en av ekspedisjonsdeltakerne.

Han er student i glasiologi på UNIS og har bodd på Svalbard i to år. De fire andre er geologistudent Kim Senger fra Tsjekkia, klimastudent Hella Garny fra

Tyskland, glasiologistudent Lucas Girard fra Frankrike og biologistudent Mats Björkman fra Sverige.

Livsglede

Hensikten med turen er å motivere og gi informasjon om forskning og klima til andre unge, primært de mellom 12 og 18 år.

– Vi skal gjøre forskning mens vi er ute og planlegger deretter å gi presentasjoner om klimaendringer, polens rolle, planetens skjønnhet og hva som kan gi glede og motivasjon i livet, sier Neumann.

Nettsiden deres vil ved hjelp av en avansert GPS bli oppdatert underveis, og kan blant annet brukes i undervisningssammenheng.

– Man kan følge utviklingen vår på nettsiden og se hvor vi til enhver tid er på kartet, forklarer Neumann.

Han legger til at de allerede

har holdt foredrag om ekspedisjonen, at lærere vil følge med dem på web-siden gjennom en blogg, og at de etter turen skal holde foredrag på skoler i Frankrike, Tyskland, New Zealand, Norge og Sverige.

Vil øke interessen

Ekspedisjonen er en del av Det internasjonale polaråret gjennom «IPY Youth Steering Committee». Studentene har likevel måttet ordne finansieringen selv.

– Vi er selvorganiserte og har fått hjelp og støtte fra organisasjoner og folk. Vi håper prosjektet vårt vil motivere andre unge til å se at forskning er interessant og øke deres interesse for polarområdene. Gjennom presentasjoner på skolene ønsker vi å øke bevisstheten om problemene i Arktis og hva hver enkelt person kan gjøre, sier Neumann.

Følg ekspedisjonen på www.frozenfive.org.

Eget infosenter på UNIS

Et informasjonscenter er etablert i Forskningsparken i forbindelse med Det internasjonale polaråret.

»Karine Nigar Aarskog

har flere likhetstrekk med Longyearbyen.

– Vi ligger i hver vår ende av verden, begge har en lokalbefolkning og tung turisme. Vi ønsker å koble oss sammen og ha kontakt med hverandre og lage infosentre for polene, forklarer Markusson.

Han jobber for tiden bare med IPY og håper infosenteret i Longyearbyen skal få bevilget nok penger til å kunne lønne en koordinator i halv stilling.

Flere initiativ

– Vi skal ha kontakt mot skoler, gi sikkerhetsinformasjon og hjelpe til med logistikk. Det

kan være så enkelt som å gi eksterne forskere muligheten til å sjekke e-post når de er her, sier Markusson.

Senteret skal også fungere som et pressesenter og er fysisk plassert i Forskningsparken, rett innenfor resepsjonen.

– Det har kommet et initiativ fra et sted rett ved Anchorage i Alaska, om at de vil lage en tilsvarende gateway, sier Markusson.

Skulpturen som 7-klassingene ved Longyearbyen skole laget og avduket på åpningdagen til IPY 1. mars er en av ideene som har kommet fra «Polar Gateways».

SAMARBEIDER: Fred Skancke Hansen (t.v.) og Geir Arne Månnum har stor tro på det nye konseptet.

FOTO: KARINE NIGAR AARSKOG

gradsstudenter som kan være med gruppene ut, sier Skancke Hansen.

Ifølge Månnum har UNIS alltid vært en verpeplass for turistnæringen, ved at studenter tar jobb som guide.

Øgleturisme

Spitsbergen Travel er også i dialog med paleontolog Jørn

Hurum ved Universitetet i Oslo, som driver med utgravninger av gamle øgleskjelett innenfor Diabasodden.

– Vi har bestemt at vi skal ha fire avganger til Knertenfjellet i august. De gjestene som vil, blir transportert inn og får en omvisning ved utgravningene, sier Månnum.

Han har laget en produktbe-

skrivelse og jobber for tiden med å avslutte en samarbeidsavtale med Hurum.

– Jeg tviler på at turistene selv får grave ut fossiler. Hurum har sagt at han ønsker små grupper, som får veiledning under hele omvisningen, sier Månnum.

Dette opplegget er imidlertid ikke en del av samarbeidet med UNIS.